

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

INTERACTIO – POSIEDZENIE ZDALNE – 142. SESJA PLENARNA KR-U, 3.2.2021–5.2.2021

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Ósmy unijny program działań w zakresie środowiska

(2021/C 106/09)

Sprawozdawca generalny:	Dimitrios KARNAVOS (EL/EPL), burmistrz gminy Kallithea
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r., Bruksela, 14 października 2020 r. COM(2020) 652 final, 2020/0300 (COD)

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>8. EAP powinien przyspieszyć przejście na gospodarkę regeneracyjną, która daje planecie więcej niż sama bierze. W ramach modelu regeneracyjnego wzrostu uznaje się, że dobrostan i dobrobyt naszych społeczeństw zależą od stabilnego klimatu, zdrowego środowiska i sprawnych ekosystemów, które zapewniają bezpieczną przestrzeń operacyjną dla naszych gospodarek. Biorąc pod uwagę, że światowa populacja i zapotrzebowanie na zasoby naturalne nadal rosną, działalność gospodarcza powinna rozwijać się w sposób, który nie pogarsza, ale przeciwnie – cofa zmiany klimatu i degradację środowiska, minimalizuje zanieczyszczenia i skutkuje utrzymaniem i zwiększeniem kapitału naturalnego, zapewniając tym samym bogactwo zasobów odnawialnych i nieodnawialnych. Dzięki ciągłemu procesowi innowacji, dostosowaniu się do nowych wyzwań i współtworzeniu gospodarka regeneracyjna wzmacnia odporność i zabezpiecza dobrostan obecnych i przyszłych pokoleń.</p>	<p>8. EAP powinien przyspieszyć przejście na gospodarkę, która daje planecie więcej niż sama bierze. W ramach modelu zrównoważonego wzrostu uznaje się, że dobrostan i dobrobyt naszych społeczeństw zależą od stabilnego klimatu, zdrowego środowiska i sprawnych ekosystemów, które zapewniają bezpieczną przestrzeń operacyjną dla naszych gospodarek. Biorąc pod uwagę, że światowa populacja i zapotrzebowanie na zasoby naturalne nadal rosną, działalność gospodarcza powinna rozwijać się w sposób zrównoważony, który nie pogarsza, ale przeciwnie – cofa zmiany klimatu i degradację środowiska za pomocą środków łagodzących lub kompensacyjnych oraz świadczeń składkowych na rzecz środowiska lokalnego i społeczności lokalnych, stale monitoruje wpływ na środowisko, minimalizuje zanieczyszczenia i skutkuje utrzymaniem i zwiększeniem kapitału naturalnego, zapewniając tym samym bogactwo zasobów odnawialnych i nieodnawialnych. Dzięki ciągłemu procesowi innowacji, dostosowaniu się do nowych wyzwań i współtworzeniu gospodarka zrównoważona wzmacnia odporność i zabezpiecza dobrostan obecnych i przyszłych pokoleń.</p>

Uzasadnienie

- i) Działalność gospodarcza powinna być zrównoważona i powinna nadal rosnać, zapewniając ochronę środowiska i zrównoważony wzrost lokalnego środowiska i lokalnych społeczności za pomocą specjalnych środków i mechanizmu lub narzędzi monitorowania, takich jak plany zarządzania środowiskowego i społecznego (ESMP) itp. ii) Koncepcja „gospodarki regeneracyjnej” zezwala na ryzyko z sugestią, że przyroda i nasze środowisko można łatwo odtworzyć. Jako alternatywę proponuje się określenie „model zrównoważonego wzrostu”.

Poprawka 2

Artykuł 2 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Długoterminowy cel priorytetowy 8. EAP na 2050 r. dotyczy zapewnienia, by obywatele cieszyli się dobrą jakością życia z uwzględnieniem ograniczeń planety w gospodarce regeneracyjnej, w której nic się nie marnuje, nie produkuje się emisji gazów cieplarnianych netto, a wzrost gospodarczy jest niezależny od wykorzystania zasobów naturalnych i degradacji środowiska. Zdrowe środowisko sprzyja dobrostanowi obywateli, rozwojowi różnorodności biologicznej i ochronie, odbudowie i docenieniu kapitału naturalnego w sposób, który wzmacnia odporność na zmianę klimatu i inne zagrożenia dla środowiska. Unia ustala tempo zapewnienia dobrostanu obecnych i przyszłych pokoleń na całym świecie.</p>	<p>Długoterminowy cel priorytetowy 8. EAP na 2050 r. dotyczy zapewnienia, by obywatele i ich lokalne społeczności cieszyli się dobrą jakością życia z uwzględnieniem ograniczeń planety w gospodarce zrównoważonej, w której nic się nie marnuje, nie produkuje się emisji gazów cieplarnianych netto, a wzrost gospodarczy jest niezależny od wykorzystania zasobów naturalnych i degradacji środowiska. Zdrowe środowisko sprzyja dobrostanowi i zdrowiu obywateli, rozwojowi różnorodności biologicznej i ochronie, odbudowie i docenieniu kapitału naturalnego w sposób, który wzmacnia odporność na zmianę klimatu i inne zagrożenia dla środowiska, oraz podnosi jakość usług ekosystemowych. Celem 8. EAP jest wzmocnienie związku między polityką ochrony środowiska a zdrowiem. Podejście oparte na zdrowym stylu życia musi stanowić podstawę wszystkich polityk UE promujących zdrowie ludzkie, zdrową planetę, zdrową gospodarkę i zdrowe społeczeństwo oferujące możliwości wszystkim osobom. Unia ustala tempo zapewnienia dobrostanu obecnych i przyszłych pokoleń na całym świecie.</p>

Uzasadnienie

- i) Wiele strategii politycznych w dziedzinie środowiska dotyczy nie tylko indywidualnych obywateli, ale również społeczności lokalnych. (ii) Biorąc pod uwagę sytuację powstałą w wyniku pandemii COVID-19, należy dodatkowo podkreślić aspekt zdrowotny. Należy również podkreślić związek między zdrowiem a środowiskiem ze względu na jego fundamentalne znaczenie. Władze lokalne i regionalne mogą dostrzegać w swoich społecznościach wpływ polityki ochrony środowiska na zdrowie i dobrostan. (iii) Koncepcja usług ekosystemowych jest również powiązana ze zdrowym środowiskiem.

Poprawka 3

Artykuł 2 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>8. EAP ma następujących sześć tematycznych celów priorytetowych:</p> <p>a) nieodwracalne i stopniowe ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz wzmocnienie ich pochłaniania przez naturalne i inne pochłaniacze w Unii w celu osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu (UE) .../...32;</p>	<p>8. EAP ma następujących sześć tematycznych celów priorytetowych:</p> <p>a) stałe i stopniowe ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz wzmocnienie ich pochłaniania przez naturalne i inne pochłaniacze lub zielone inwestycje przyczyniające się do redukcji emisji CO₂ na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym w celu osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu (UE) .../...32;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>b) stale postępy w zakresie wzmocnienia zdolności przystosowawczych, zwiększenia odporności i ograniczenia wrażliwości na zmianę klimatu;</p> <p>c) dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, który daje planecie więcej niż sam bierze, oddzielenia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;</p> <p>d) dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska, w tym powietrza, wody i gleby, oraz ochrony zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i skutkami związanymi ze środowiskiem;</p> <p>e) ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego, zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich;</p> <p>f) promowanie zrównoważenia środowiskowego i ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją, w szczególności w obszarze energii, rozwoju przemysłu, budownictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego.</p>	<p>b) stała potrzeba postępów, zwłaszcza w regionach podatnych na zagrożenia i na obszarach lokalnych, w zakresie wzmocnienia zdolności przystosowawczych, zwiększenia odporności i ograniczenia wrażliwości na zmianę klimatu;</p> <p>c) dążenie do modelu zrównoważonego wzrostu, który daje planecie więcej niż sam bierze, oddzielenia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;</p> <p>d) dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska, w tym powietrza, wody i gleby, oraz ochrony zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i skutkami związanymi ze środowiskiem;</p> <p>e) ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych na obszarach chronionych i poza nimi oraz wzmocnienie kapitału naturalnego, zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich.</p> <p>f) promowanie zrównoważenia środowiskowego i ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją poprzez wykorzystanie narzędzi takich jak oceny oddziaływania na środowisko i inne odpowiednie oceny oraz opracowanie metod i narzędzi stałego przekrojowego monitorowania oddziaływania i ciągłej poprawy efektywności środowiskowej, w szczególności w obszarze energii, rozwoju przemysłu, budownictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego.</p>

Uzasadnienie

- i) Ograniczenie emisji do powietrza można osiągnąć nie tylko za pomocą naturalnych i innych pochłaniaczy, ale również za pomocą zielonych i zrównoważonych inwestycji. ii) Zwiększenie zdolności adaptacyjnych i wzmocnienie odporności na zmianę klimatu dotyczy obszarów bardziej podatnych na zagrożenia, takich jak obszary przybrzeżne itp. W związku z tym można powiedzieć, że jest to głównie kwestia regionalna i lokalna. iii) Większość dziedzin (np. energetyka, przemysł, infrastruktura itp.), o których mowa w lit. f), wymaga, aby proces udzielania zezwoleń był głównie regionalny i lokalny. Proces ten może w pewnym stopniu zapewnić ich budowę i eksploatację w zrównoważony sposób. W związku z tym kluczowe znaczenie ma stworzenie mechanizmu stałego monitorowania i ciągłej poprawy ich efektywności środowiskowej.

Poprawka 4

Artykuł 3 ust. 1 lit. b)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>1. Aby osiągnąć cele priorytetowe 8. EAP konieczne będzie:</p> <p>a) ... ..</p> <p>b) wzmocnienie zintegrowanego podejścia do rozwoju i wdrażania polityki, w szczególności dzięki:</p> <p>— włączeniu celów priorytetowych określonych w art. 2 do wszystkich odpowiednich strategii, inicjatyw ustawodawczych i pozaustawodawczych, programów, inwestycji i projektów na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym w taki sposób, aby ani one, ani ich wdrażanie nie szkodziło żadnemu z celów priorytetowych określonych w art. 2;</p> <p>— maksymalizacji korzyści wynikających z wdrażania dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE i 2001/42/WE;</p>	<p>1. Aby osiągnąć cele priorytetowe 8. EAP konieczne będzie:</p> <p>a) ... ..</p> <p>b) wzmocnienie zintegrowanego podejścia do rozwoju i wdrażania polityki, w szczególności dzięki:</p> <p>— włączeniu celów priorytetowych określonych w art. 2 do wszystkich odpowiednich strategii, inicjatyw ustawodawczych i pozaustawodawczych, programów, inwestycji i projektów na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym w taki sposób, aby ani one, ani ich wdrażanie nie szkodziło żadnemu z celów priorytetowych określonych w art. 2;</p> <p>— wypracowywaniu praktyk i prowadzeniu działań wspierających władze lokalne i regionalne w realizacji ich celów;</p> <p>— wzmocnieniu współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów w ramach Technicznej Platformy Współpracy w zakresie Środowiska oraz zbadaniu sposobów usprawnienia dialogu i gromadzenia informacji;</p> <p>— maksymalizacji korzyści wynikających z wdrażania dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE i 2001/42/WE;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>— zwróceniu szczególnej uwagi na synergie i potencjalne kompromisy między celami gospodarczymi, środowiskowymi i społecznymi, aby zapewnić zaspokojenie żywieniowych i mieszkaniowych potrzeb obywateli oraz potrzeb związanych z mobilnością w zrównoważony sposób, który nie pozostawia nikogo w tyle;</p> <p>— regularnej ocenie istniejących strategii politycznych i przygotowywaniu ocen skutków nowych inicjatyw, które opierają się na szeroko zakrojonych konsultacjach zgodnie z procedurami, które są zrozumiałe, sprzyjające włączeniu społecznemu, uzasadnione i proste do wdrożenia i które należy uwzględnić prognozowane skutki dla środowiska i klimatu;</p>	<p>— zwróceniu szczególnej uwagi na synergie i potencjalne kompromisy między celami gospodarczymi, środowiskowymi i społecznymi, aby zapewnić zaspokojenie żywieniowych i mieszkaniowych potrzeb obywateli oraz potrzeb związanych z mobilnością w zrównoważony sposób, który nie pozostawia nikogo w tyle;</p> <p>— zapewnieniu, aby osiągnięcie długoterminowego celu priorytetowego na 2050 r. określonego w art. 2 ust. 1 nie odbywało się kosztem wyższych podatków, wyższych cen energii lub zwiększonych obciążeń regulacyjnych dla europejskich konsumentów i przedsiębiorstw;</p> <p>— regularnej ocenie istniejących strategii politycznych i przygotowywaniu ocen skutków nowych inicjatyw, które opierają się na szeroko zakrojonych konsultacjach zgodnie z procedurami, które są zrozumiałe, sprzyjające włączeniu społecznemu, uzasadnione i proste do wdrożenia i które należy uwzględnić prognozowane skutki dla środowiska i klimatu;</p> <p>— promowaniu działań komunikacyjnych na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym mających na celu podnoszenie świadomości, zwłaszcza wśród młodych ludzi, na temat znaczenia i korzyści należytego wdrażania polityki ochrony środowiska, a także jej wartości dodanej dla obywateli, przedsiębiorstw i planety, tak aby zwiększyć poczucie odpowiedzialności i udział wszystkich zainteresowanych stron w działaniach wdrożeniowych;</p>

Uzasadnienie

- i) Techniczna Platforma Współpracy w zakresie Środowiska została utworzona w 2012 r., a następnie włączona do 7. EAP. Jak wskazano na stronie internetowej platformy, jej włączenie do 7. EAP zapewnia jej solidny i długoterminowy charakter. Biorąc pod uwagę pozytywne doświadczenia płynące ze współpracy, włączenie do 8. EAP stanowiłoby naturalny krok, który zapewniłby stałe wsparcie dla tego forum. ii) Komunikacja wymaga dalszej poprawy, a władze lokalne i regionalne mogą odegrać ważną rolę w tym zakresie.

Poprawka 5

Artykuł 3 ust. 1 lit. d)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
uruchomienie zrównoważonych inwestycji ze źródeł publicznych i prywatnych, w tym funduszy i instrumentów dostępnych w ramach budżetu Unii, za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz na szczeblu krajowym;	uruchomienie zrównoważonych inwestycji ze źródeł publicznych i prywatnych, w tym funduszy i instrumentów dostępnych w ramach budżetu Unii, za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz na szczeblu krajowym, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich synergii i zagwarantowaniu, że wystarczające inwestycje będą mogły być przydzielane na poziomie, na którym są najbardziej potrzebne i najsukuteczniej wykorzystywane, oraz przy zapewnieniu, że społeczności lokalne i regionalne będą dysponowały odpowiednimi zasobami na realizację w terenie;

Uzasadnienie

W wielu przypadkach polityka ochrony środowiska jest wdrażana przy silnym zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych. Niezbędne jest zapewnienie społecznościom lokalnym i regionalnym odpowiednich zasobów. Nawet jeśli władze krajowe są odpowiedzialne za realizację polityki, często bezpośrednim i pośrednim wpływem polityki w terenie zarządza się na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Poprawka 6

Art. 3 ust. 1 lit. e)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
wycofanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska na szczeblu unijnym i krajowym, jak najlepsze wykorzystanie instrumentów rynkowych i narzędzi ekologicznego planowania budżetu, w tym wymaganych w celu zapewnienia sprawiedliwej społecznie transformacji , oraz wspieranie przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron w pracach nad normalizacją praktyk w zakresie rozliczania kapitału naturalnego;	wycofanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska na szczeblu unijnym i krajowym, jak najlepsze wykorzystanie instrumentów rynkowych i narzędzi ekologicznego planowania budżetu oraz wspieranie przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron w pracach nad normalizacją praktyk w zakresie rozliczania kapitału naturalnego, przy zapewnieniu transformacji sprawiedliwej społecznie dla wszystkich regionów, miast i gmin;

Uzasadnienie

Transformacja sprawiedliwa społecznie powinna mieć zastosowanie do wszystkich instrumentów, nie tylko ekologicznych narzędzi budżetowych, i powinna dotyczyć wszystkich regionów, miast i gmin w całej UE.

Poprawka 7

Artykuł 3 ust. 1 lit. f)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
zapewnienie, by polityki i działania w zakresie ochrony środowiska opierały się na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej oraz wzmocnieniu bazy wiedzy na temat środowiska i jej rozpowszechnieniu, w tym za pośrednictwem badań naukowych, innowacji, promowania umiejętności proekologicznych i dalszego rozwijania rachunkowości środowiskowej i ekosystemowej;	zapewnienie, by polityki i działania w zakresie ochrony środowiska na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym opierały się na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej oraz wzmocnieniu bazy wiedzy na temat środowiska i jej rozpowszechnieniu, w tym za pośrednictwem badań naukowych, innowacji, promowania umiejętności proekologicznych i dalszego rozwijania rachunkowości środowiskowej i ekosystemowej; a także na wspieraniu ciągłego doskonalenia wiedzy naukowej na podstawie porównywalnych wskaźników również na szczeblu regionalnym w celu świadomego podejmowania decyzji;

Uzasadnienie

Niniejsza poprawka podkreśla kluczową rolę wszystkich szczebli i ma na celu wzmocnienie zdolności oceny postępów w realizacji ogólnych celów 8. EAP na wszystkich poziomach, w tym wskaźników na szczeblu regionalnym.

Poprawka 8

Artykuł 3 ust. 1 – dodać nową lit. h) po lit. g)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
—	<i>(h) zapewnienie pełnego udziału władz lokalnych i regionalnych we wszystkich wymiarach polityki ochrony środowiska oraz współpracy z nimi poprzez podejście oparte na współpracy i wielopoziomowym sprawowaniu rządów;</i>

Uzasadnienie

Oczekuje się, że proponowana zmiana przyczyni się do wzmocnienia kształtowania i wdrażania polityki.

Poprawka 9

W art. 3 ust. 1 dodaje się nową lit. j) po lit. i)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
—	<i>j) promowanie korzyści z ósmego EAP na szczeblu lokalnym i regionalnym jako istotnego elementu skutecznej i wydajnej realizacji polityki UE w dziedzinie środowiska, jak określono w przeglądzie wdrażania polityki ochrony środowiska (EIR).</i>

Uzasadnienie

Ważne jest informowanie o korzyściach wynikających z 8. EAP i promowanie ich w celu zwiększenia wskaźnika realizacji polityki ochrony środowiska.

Poprawka 10

Artykuł 3 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Osiągnięcie celów priorytetowych 8. EAP będzie wymagało uzyskania szerokiego poparcia poprzez zaangażowanie obywateli, partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron oraz zachęcenie do współpracy organów krajowych, regionalnych i lokalnych na obszarach miejskich i wiejskich w zakresie opracowywania i wdrażania strategii, polityk lub przepisów związanych z 8. EAP.	Osiągnięcie celów priorytetowych 8. EAP będzie wymagało uzyskania szerokiego poparcia poprzez zaangażowanie obywateli, partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron oraz zachęcenie do współpracy organów krajowych, regionalnych i lokalnych w zakresie opracowywania i wdrażania strategii, polityk lub przepisów związanych z 8. EAP. UE będzie promować całościowe podejście ukierunkowane na konkretne miejsce lub obszar, uwzględniające szczególne wyzwania i mocne strony wszystkich rodzajów społeczności, takich jak obszary miejskie i wiejskie, ale także obszary przybrzeżne, górskie, wyspiarskie, archipelagowe i najbardziej oddalone. Podejście to uwzględni interakcje między społecznościami a otaczającymi je obszarami, w szczególności zapleczem obszarów miejskich.

Uzasadnienie

Władze lokalne i regionalne w UE należą do wielorakich typologii, z których każda ma własne wyzwania i mocne strony. Polityka ochrony środowiska ma często silny komponent terytorialny, który należy dostosować do konkretnej sytuacji w terenie. 7. EAP skupia się głównie na wymiarze miejskim. We wniosku dotyczącym 8. EAP wspomina się jedynie o obszarach miejskich i wiejskich. Ogromna złożoność społeczności UE musi być centralnym elementem skutecznej realizacji polityki UE w dziedzinie środowiska.

Poprawka 11

Artykuł 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>1. Komisja, przy wsparciu Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Agencji Chemikaliów, regularnie ocenia postępy Unii i państw członkowskich w zakresie osiągnięcia celów priorytetowych określonych w art. 2 oraz przedstawia sprawozdania w tej sprawie, uwzględniając warunki podstawowe określone w art. 3.</p> <p>2. Ocena, o której mowa w ust. 1, odzwierciedla najnowsze zmiany pod względem dostępności i istotności danych i wskaźników na podstawie danych dostępnych w państwach członkowskich i na szczeblu Unii, w szczególności obsługiwanych przez Europejską Agencję Środowiska i Europejski System Statystyczny. Ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla istniejących ram monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania oraz działań obejmujących politykę w zakresie środowiska i klimatu.</p> <p>3. Europejska Agencja Środowiska i Europejska Agencja Chemikaliów wspierają Komisję w zakresie poprawy dostępności i istotności danych i wiedzy, w szczególności poprzez podejmowanie następujących działań:</p> <p>a) gromadzenie, przetwarzanie i zgłaszanie dowodów i danych przy użyciu nowoczesnych narzędzi cyfrowych;</p> <p>b) działania zmierzające do eliminacji luk pod względem istotnych danych dotyczących monitorowania;</p> <p>c) dostarczanie analiz istotnych dla polityki i analiz systemowych oraz przyczynianie się do wdrożenia celów politycznych na szczeblu unijnym i krajowym;</p> <p>d) integracja danych na temat skutków środowiskowych, społecznych i gospodarczych oraz wykorzystywanie w pełni innych dostępnych danych, takich jak uzyskiwane w ramach programu Copernicus;</p>	<p>1. Komisja, przy wsparciu Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Agencji Chemikaliów, regularnie ocenia postępy Unii i państw członkowskich w zakresie osiągnięcia celów priorytetowych określonych w art. 2 oraz przedstawia sprawozdania w tej sprawie, uwzględniając warunki podstawowe określone w art. 3.</p> <p>2. Ocena, o której mowa w ust. 1, odzwierciedla najnowsze zmiany pod względem dostępności i istotności danych i wskaźników na podstawie danych dostępnych w państwach członkowskich i na szczeblu Unii, w szczególności obsługiwanych przez Europejską Agencję Środowiska i Europejski System Statystyczny. Ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla istniejących ram monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania oraz działań obejmujących politykę w zakresie środowiska i klimatu.</p> <p>3. Europejska Agencja Środowiska i Europejska Agencja Chemikaliów wspierają Komisję w zakresie poprawy dostępności i istotności danych i wiedzy, w szczególności poprzez podejmowanie następujących działań:</p> <p>a) gromadzenie, przetwarzanie i zgłaszanie dowodów i danych przy użyciu nowoczesnych narzędzi cyfrowych;</p> <p>b) działania zmierzające do eliminacji luk pod względem istotnych danych dotyczących monitorowania;</p> <p>c) dostarczanie analiz istotnych dla polityki i analiz systemowych oraz przyczynianie się do wdrożenia celów politycznych na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym;</p> <p>d) integracja danych na temat skutków środowiskowych, społecznych i gospodarczych oraz wykorzystywanie w pełni innych dostępnych danych, takich jak uzyskiwane w ramach programu Copernicus;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>e) dalsza poprawa dostępu do danych za pośrednictwem unijnych programów;</p> <p>f) zapewnienie przejrzystości i rozliczalności;</p> <p>g) pomaganie społeczeństwu obywatelskiemu, organom publicznym, obywatelom, partnerom społecznym i sektorowi prywatnemu w identyfikacji ryzyka zmiany klimatu i ryzyka środowiskowego oraz podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie temu ryzyku, łagodzenie go i dostosowanie się do niego, a także wspieranie ich zaangażowania na rzecz likwidacji luk w wiedzy.</p> <p>4. Komisja regularnie analizuje potrzeby w zakresie danych i wiedzy na szczeblu unijnym i krajowym, w tym zdolność Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Agencji Chemikaliów do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 3.</p>	<p>e) dalsza poprawa dostępu do danych za pośrednictwem unijnych programów;</p> <p>f) poprawa dostępności i interoperacyjności danych na szczeblu lokalnym i regionalnym;</p> <p>g) zapewnienie przejrzystości i rozliczalności;</p> <p>h) pomaganie społeczeństwu obywatelskiemu, organom publicznym na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, obywatelom, partnerom społecznym i sektorowi prywatnemu w identyfikacji ryzyka zmiany klimatu i ryzyka środowiskowego oraz podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie temu ryzyku, łagodzenie go i dostosowanie się do niego, a także wspieranie ich zaangażowania na rzecz likwidacji luk w wiedzy;</p> <p>i) wspieranie korzystnych powiązań środowiskowych między obszarami miejskimi, podmiejskimi i wiejskimi zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju nr 11 dotyczącym zrównoważonych miast i społeczności.</p> <p>4. Komisja regularnie analizuje potrzeby w zakresie danych i wiedzy na szczeblu unijnym i krajowym oraz w miarę potrzeby na szczeblu regionalnym i lokalnym, w tym zdolność Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Agencji Chemikaliów do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 3.</p>

Uzasadnienie

Władze lokalne i regionalne odgrywają ważną rolę we wdrażaniu polityki ochrony środowiska w terenie. Tworzenie nowych ram monitorowania powinno uwzględniać te poziomy, a także dostarczać danych w celu wspierania wdrażania w społecznościach lokalnych i regionalnych.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Z zadowoleniem przyjmuje 8. EAP, w którym określono strategiczne podejście do polityki w zakresie środowiska i klimatu do 2030 r. oraz utrzymano długoterminową wizję na 2050 r. dotyczącą dobrego życia z uwzględnieniem ograniczeń planety, kładąc nacisk na lepsze wdrażanie i monitorowanie.

2. Apeluje, aby 8. EAP odgrywał istotną rolę uzupełniającą Europejski Zielony Ład i wspierał ekologiczną odbudowę UE poprzez jej długoterminowe ukierunkowanie i priorytetowe cele środowiskowe.

3. Apeluje, by fakt, że 8. EAP – w przeciwieństwie do poprzednich programów – nie zawiera żadnych środków, nie stanowił precedensu dla przyszłych EAP. Podkreśla, że Zielony Ład przewiduje działania powiązane z celami priorytetowymi obowiązującego do 2030 r. 8. EAP jedynie do roku 2024. Wzywa więc do wyjaśnienia w ramach 8. EAP, jak w kontekście przeglądu śródkresowego zdefiniować nowe środki służące osiągnięciu priorytetowych celów.

4. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 8. EAP za jeden z kluczowych priorytetów uznano skuteczniejsze i wydajniejsze wdrażanie, w związku z czym apeluje o odpowiednie instrumenty i zasoby, a także innowacyjne sposoby podejścia, które umożliwią władzom lokalnym i regionalnym zapewnienie dostosowanych do potrzeb rozwiązań służących poprawie wdrażania polityki ochrony środowiska w terenie.

5. Podkreśla, że problemów z wdrażaniem nie da się rozwiązać jedynie poprzez opracowywanie kolejnych nowych przepisów. Aby osiągnąć wartości docelowe i normy, potrzebne są również mechanizmy wsparcia, nowe podejścia i innowacje.

6. Podkreśla pozytywną rolę Technicznej Platformy Współpracy w zakresie Środowiska między Komisją Europejską a Europejskim Komitetem Regionów oraz fakt, że włączenie jej do 7. EAP umieściło ją w solidnej perspektywie długoterminowej. Wzywa, by 8. EAP dalej wzmacniał Techniczną Platformę Współpracy w zakresie Środowiska ustanowioną przez Komisję ENVE i DG ds. Środowiska w celu wspierania dialogu i gromadzenia informacji na temat lokalnych i regionalnych wyzwań i rozwiązań w zakresie stosowania prawa ochrony środowiska UE.

7. Wzywa do wzmocnienia bazy wiedzy o środowisku, wykorzystania potencjału technologii cyfrowych i technologii danych oraz zwiększenia wykorzystania rozwiązań opartych na przyrodzie i innowacji społecznych w celu poprawy wdrażania.

8. Podkreśla, że tradycyjna, sektorowa polityka ochrony środowiska jest w dużej mierze nieskuteczna, dlatego 8. EAP w celu wzmocnienia polityki środowiskowej powinien ustanowić zintegrowane podejście, zająć się wielowymiarową naturą wyzwań środowiskowych oraz tworzyć synergie i unikać rozbieżności między:

a) ambicjami, terminami, procedurami i narzędziami wdrażania różnych polityk w dziedzinie środowiska, energii i klimatu;

b) ambicjami i terminami granicznych wartości dopuszczalnych zawartych w prawodawstwie UE w zakresie ochrony środowiska oraz w strategiach politycznych dotyczących źródeł zanieczyszczenia.

9. Zwraca uwagę na rozbieżność między przyjęciem 8. unijnego programu działań w zakresie środowiska a wieloletnimi ramami finansowymi (WRF) na lata 2021–2027 i przypomina, że proces podejmowania decyzji w sprawie przyszłych programów działań w zakresie środowiska powinien być dostosowany do ram czasowych WRF.

10. Zauważa, że skuteczne gromadzenie, przetwarzanie i wykorzystywanie danych na temat stanu środowiska ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia wyznaczonych celów. Stosowane praktyki są jednak nadal bardzo zróżnicowane, często mają bardzo ograniczony zakres i zbyt wiele działań wykonywanych jest przez człowieka, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym. W związku z tym podkreśla potrzebę prowadzenia działań rozwojowych i inwestycji w całej UE, dzięki którym konieczne przetwarzanie danych będzie mogło odbywać się w jednolity sposób, przy położeniu nacisku na kompatybilność i wykorzystanie zautomatyzowanych przepływów danych i otwartych interfejsów.

11. Uważa, że zasada „nie szkodzić” jest nie tylko podejściem opartym na zdrowym stylu życia, lecz powinna także przyświecać planom odbudowy i zwiększania odporności, tak aby zapewnić integrację i spójność polityki.

12. Wzywa do pełnego włączenia polityki ochrony środowiska i klimatu oraz polityk umożliwiających gospodarkę o obiegu zamkniętym do działań budżetowych, gospodarczych i społecznych UE oraz przypomina, że wysiłki na rzecz ekologicznej odbudowy powinny uwzględniać różnice i wyzwania terytorialne oraz gwarantować, że żadna społeczność nie zostanie pominięta.

13. Ponownie wzywa do przyjęcia podejścia całościowego, ukierunkowanego na konkretne miejsce lub obszar, jako najlepszego sposobu na wprowadzenie zdrowego trybu życia dla wszystkich, z uwzględnieniem cech szczególnych danego miejsca lub obszaru, w tym różnorodności biokulturowej.

14. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do realizacji strategii odbudowy opartej na Europejskim Zielonym Ładzie i ponownie podkreśla swoje stanowisko, zgodnie z którym wyzwania związane ze środowiskiem, klimatem i transformacją wymagają znacznych zielonych i niebieskich inwestycji oraz innowacji na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

15. Apeluje o ambitne inwestycje w kluczowe ekologiczne sektory (np. projekty w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, gospodarka o obiegu zamkniętym, przejście na ekologiczne rodzaje transportu) niezbędne do budowania odporności oraz tworzenia wzrostu gospodarczego i miejsc pracy w sprawiedliwym, integracyjnym i zrównoważonym społeczeństwie opartym na solidarności, a także podkreśla wielorakie rodzaje korzyści, jakie przynoszą one gospodarce oraz zdrowiu i dobrostanowi ludzi. Władze lokalne i regionalne mogą odgrywać ważną rolę w procesie naprawy gospodarczej i w stosownych przypadkach powinny być zaangażowane w planowanie i realizację tych inwestycji.

16. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne mają do odegrania kluczową rolę w angażowaniu obywateli, przedsiębiorstw, ośrodków badawczych, środowisk akademickich i lokalnych zainteresowanych stron w opracowywanie i wdrażanie polityki ochrony środowiska.

17. Apeluje o dobrze funkcjonujące ramy wielopoziomowego sprawowania rządów i zachęca wszystkie szczeble sprawowania rządów do promowania współpracy między jednostkami administracyjnymi, międzyregionalnymi, międzygminnymi i transgranicznymi w celu wdrożenia 8. EAP.

18. Zwraca uwagę, że potrzeba więcej badań naukowych, danych i wiedzy, aby sprostać konkretnym wyzwaniom środowiskowym i wykorzystać możliwości w różnych rodzajach społeczności lokalnych i regionalnych, biorąc pod uwagę wyludnianie się obszarów wiejskich, starzenie się społeczeństwa i zróżnicowania regionalne, i podkreśla, że te dane i wiedza powinny być publicznie i łatwo dostępne.

19. Zwraca uwagę na potrzebę większej ilości danych lokalnych, w tym gromadzonych bezpośrednio od obywateli lub podmiotów prywatnych, które opracowują ekologiczne projekty (np. dotyczące gleby, wody, obserwacji ptaków, siedlisk itp.), i wzywa do współpracy między Komisją Europejską a władzami lokalnymi i regionalnymi w celu uzyskania danych lokalnych, które są niezbędne do lepszego wdrażania EAP.

20. Popiera stworzenie nowych ram monitorowania z należyтым uwzględnieniem istniejących ram, takich jak przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska. Opowiada się za zaangażowaniem KR-u i władz lokalnych i regionalnych w proces konsultacji w celu określenia kluczowych wskaźników zapewniających odpowiednie uwzględnienie wymiaru lokalnego i regionalnego.

21. Wzywa do ciągłych wysiłków na rzecz wzmocnienia monitorowania środowiska (np. różnorodności biologicznej, zerowego poziomu zanieczyszczenia, nietoksyczności, zmienionej gospodarki o obiegu zamkniętym), połączenia go z przekrojowymi narzędziami monitorowania (np. celami zrównoważonego rozwoju, tabelą wskaźników odporności itp.) oraz ustanowienia głównych wskaźników (np. gospodarka o obiegu zamkniętym, klimat i energia, nietoksyczność, różnorodność biologiczna, zerowe zanieczyszczenie, presja, wskaźniki wdrażania EIR itp.) w oparciu o ogólne zasady, takie jak zapewnienie jakości, równowaga, możliwość stosowania, priorytety, elastyczność, harmonogram i okresowość.

22. Apeluje, aby nowe ramy monitorowania w jak największym stopniu opierały się na istniejących narzędziach i wskaźnikach monitorowania w dziedzinie polityki ochrony środowiska oraz zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, a także by uwzględniały wymogi w zakresie sprawozdawczości technicznej w celu uniknięcia powielania prac i ograniczenia obciążeń administracyjnych.

23. Zwraca uwagę, że wdrażanie 8. EAP można przyspieszyć dzięki inicjatywom takim jak porozumienie w sprawie zielonego miasta lub Europejski Rok Zielonych Miast w 2022 r. i agenda miejska, a także poprzez dobrowolne działania takie jak Porozumienie Burmistrzów w sprawie Klimatu i Energii oraz Centrum Monitorowania Mobilności Miejskiej, i że w związku z tym należy je dalej promować.

24. Popiera wzmoczenie wysiłków w zakresie edukacji ekologicznej i projektów młodzieżowych na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej.

25. Przyznaje, że pełne wdrożenie wielu strategii politycznych w dziedzinie środowiska można osiągnąć jedynie przy pełnym zaangażowaniu obywateli w codzienne działania.

26. Uznaje, że należy zwrócić większą uwagę na wzajemne powiązania między obszarami miejskimi a podmiotami wiejskimi oraz na fakt, że typologie geograficzne, takie jak obszary górskie, wyspy, strefy przybrzeżne, regiony najbardziej oddalone itp., mają niewątpliwą potencjał rozwoju zielonych inwestycji (np. projekty w zakresie energii odnawialnej).

27. Zwraca uwagę na zobowiązania podjęte przez regiony znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym regiony górnicze i wysokoemisyjne, a także regiony najbardziej oddalone, które dążą do obniżenia emisyjności do 2040 r., w związku z czym wzywa do wspierania wysiłków tych regionów na rzecz przyspieszenia ich strategii na rzecz globalnych zmian, co pozwoli im stać się laboratoriami i polami badawczymi w zakresie trudności, którymi należy się zająć, aby osiągnąć cele w tej dziedzinie.

28. Zgadza się z motywem 19 wniosku w sprawie EAP, zgodnie z którym jego cele nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie. Wniosek w obecnej formie nie wydaje się budzić żadnych wątpliwości co do zgodności z zasadą pomocniczości. Nie budzi także wątpliwości kwestia zgodności z zasadą proporcjonalności.

29. Popiera wzmocnienie unijnego systemu dostępu do wymiaru sprawiedliwości i z zadowoleniem przyjmuje proponowane zmiany konwencji z Aarhus⁽¹⁾. Podkreśla potrzebę wzmocnienia unijnego systemu dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Wzywa Komisję do promowania dialogu z KR-em i władzami lokalnymi i regionalnymi, aby społeczności lokalne mogły korzystać z odpowiednich kanałów dostępu do wymiaru sprawiedliwości i mogły w pełni przyczynić się do poprawy wdrażania unijnej polityki ochrony środowiska.

30. Proponuje dokonanie oceny możliwości utworzenia sieci „ambasadorów” w ramach Technicznej Platformy Współpracy w zakresie Środowiska w celu promowania wdrażania prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska na wszystkich szczeblach zarządzania, w formie kompatybilnej i uzupełniającej istniejące wysiłki, takie jak instrument wzajemnej pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX), przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska (EIR), porozumienie w sprawie zielonego miasta oraz proces biogeograficzny Natura 2000.

Bruksela, dnia 5 lutego 2021 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

⁽¹⁾ Teksty i dodatkowe informacje dostępne w następującym komunikacie prasowym https://ec.europa.eu/environment/news/commission-proposes-improve-public-scrutiny-eu-acts-related-environment-2020-10-14_en.